

Да ли Србија има више штете или користи од економске сарадње са ЕУ? Шта ће се десити у 2010. години на том пољу? Непристрасне анализе догађаја из 2009. године могу дати јасан одговор на ово питање. Међутим, представници власти, иако се се ради о веома важној теми, избегавају расправу. Као по неком пропагандном правилу, прећуткују податке и износе само оне који њима одговарају. На пример, министар трговине Слободан Милосаљевић је у јануару 2010. године изјавио, поводом једностране примене Прелазног трговинског споразума са ЕУ: "Од почетка 2009. године, када смо почели да примењујемо споразум, па до октобра, европски извозници су себи обезбедили шездесетак милиона евра бенефита, истовремено око 310 милиона евра је био бенефит Србије због бесцаринског извоза на тржиште ЕУ, дакле, пет-шест пута је била већа корист за српску привреду" [\[1\]](#). Када се анализира ова изјава, јасно је да српски министар избегава отворено да каже да није било никакве користи за Србију од једностране примене Прелазног трговинског споразума са ЕУ у 2009. Такође, прећуткује и да би штета од једностране примене Прелазног трговинског споразума била још већа да није било економске кризе у ЕУ, тачније мањег увоза у Србију из западне Европе (који би довео до још већег пада буџетских прихода од царине и пореза и даљег гашења српске производње).

Да би таква анализа, заснована на полуистинама и непримереном упоређивању различитих споразума и периода (једностарне примене Прелазног трговинског споразума из 2009. и преференцијала ЕУ из 2000), била прихватљивија за српске грађане, министар износи следећи закључак: "Од 2000. године када је почело отварање европског тржишта за производе из Србије, директна корист српских привредника од бесцаринског или преференцијалног третмана наших производа у трговању са ЕУ премашује 1, 2 милијарде евра." [\[2\]](#)

Дакле, у суштини, сугерише се да је корист од такозавне економске сарадње са ЕУ у периоду од 2000. до 2009. године била 1,2 милијарде евра. Са друге стране, помиње се само један једини губитак због економске сарадње са ЕУ. Онај у 2009. години, који се није могао прећутати и који је настао због једностране примене Прелазног трговинског споразума. Тачније губитак од "само" 60 милиона евра.

Да је то једини губитак због сарадње са ЕУ, онда би сваки разуман човек у Србији морао да се сложи са ставом да Србија треба да уђе у ЕУ. Наравно, из те чињенице би следило и закључак да је исправна политка власти и нових опозиционих партија – да "ЕУ нема алтернативу".

Међутим, само један податак из 2009. године руши целокупну пробриселску пропаганду у Србији. Републички завод за статистику је крајем децембра 2009. године објавио податак да је највећу спољнотрговинску размену, у периоду од јануара до новембра 2009 године, Србија остварила са чланицама ЕУ. Тачније, укупно је у овом периоду са ЕУ остварена размена од око 15,6 милијарди евра. [3] Од тога, увоз из ЕУ у Србију је износио 10,2 милијарде евра, а извоз из Србије у ЕУ 5,4 милијарде евра. Дакле, када се ово има у виду, може се без великог интелектуалног напрезања и уз помоћ просте математике закључити следеће. Само у периоду од јануара до новембра 2009. године из Србије ка ЕУ је отишло 4,8 милијарди евра. Тачније, то је била 4 пута већа сума од оне коју је Србија добила од преференцијалног третмана у трговини са ЕУ од 2000. године! Дакле, то је права истина о економској сарадњи између Србије и ЕУ.

Наравно, овакву скандалозну истину треба од грађана Србије да сакрије пробриселска пропаганда. Пропаганда која се, као што произилази из претходног примера, заснива на полуистинама. Ипак, треба признати да у пракси она постиже сјајне резултате. И то не само зато што контролише огромну већину медија у Србији. Она је успешна и зато што евроскептици нису фокусирали своје аргументе на економски део фразе "ЕУ нема алтернативу". Тачније, евроскептици, политичке снаге и интелектуалци у Србији се исцрпљују у вези са темом која ће у свом правом, анационалном облику доћи на ред тек за неколико година. Та тема је, наравно, Косово и (или) ЕУ. Нажалост за евроскептике, она је је, у популистичком маниру, већ скоро у потпуности преузета од медијски доминатних и, да би апсурд био још већи, безусловно пробриселских партија, као што су ДС и СНС.

Истовремено, пробриселска пропаганда, суверено и несметано, влада на економском терену. У том контексту, Милица Делевић, директор Канцеларије за европске интеграције Владе Србије, на конференцији за штампу 15. јануара 2010. године представила је анкету о ЕУ, рађену од 15. до 22. децембра 2009. (на узорку од 1039 испитаника). Дакле, у најповољнијем периоду за присталице ЕУ, након укидања виза за грађане Србије. Око 65 одсто испитаника се изјаснило да би на референдуму гласало за чланство Србије у ЕУ. [4] Ради тачне процене, треба додати и да сами аутори анкете истичу да је маргиналана грешка +/-3,31 одсто, као и да се проценат оних који би гласали за ЕУ мења (на пример, у децембру 2008. године и мају 2009. године износио је

Пише: Дејан Мирковић
понедељак, 18 јануар 2010 16:26

61 одсто). Такође, јасно је и да је, када се анализирају ови резултати, Канцеларија за европске интеграције Владе Србије далеко од неутралног и непристрасног посматрача у овој проблематици. Ипак, и поред свега тога, може се закључити да је више од 50 одсто грађана за чланство у ЕУ.

Али, и поред огромне медијске помпе, јасно је да анкета није економски доказ. Тачније, анкета није доказ да је чланство у ЕУ у економском смислу добро за Србију. Анкета би била доказ само да је Србија у ЕУ и да њени грађани могу у пракси да осете шта значи чланство у ЕУ. Такође, анкета би имала неку посредну вредност и да је рађена у некој источноевропској земљи, чланици ЕУ, и да је затим презентована грађанима Србије. Али Канцеларија за европске интеграције не објављује такве анкете, као што је она која је рађена у Чешкој. Тачније, према анкети чешког дневника *Право*, 54 одсто анкетираних се изјаснило за иступање Чешке из ЕУ.

Ипак, ни таква вешта пропаганда, која се врши уз помоћ власти, медија и дела опозиције у Србији, није успела да у потпуности збуни грађане Србије. Они "осећају" да им улазак у ЕУ неће донети економски напредак. Тачније, највише, 54 одсто анкетираних изјаснило се за ЕУ, због тога што та наднационална организација наводно "гарантује пут ка будућности младих људи".

Међутим, упоредни економски подаци демантују и ову "последњу наду" српских грађана. Спољни дуг Пољске, чланице ЕУ од 2004. године, према америчким државним органима у "преткризној" 2008. години износио је 243 милијарде долара. [5] Или 10 милијарди долара више него 31. децембра 2007. Такође, године 2009. у Пољској је, иако тамо наводно нема рецесије (за шта се као "доказ" користи само један економски показатељ, раст БДП-а), изгубљено 420.000 радних места.

[6]

Слична је ситуација и у Румунији, чланици ЕУ од 2007. Спољни дуг Румуније је 31. децембра 2008. године износио 102,2 милијарде долара.

[7]

У том контексту, према изјави румунског министра финансија Себастијана Владескуа, Румунија ће само у 2010. години морати да отпусти 100.000 запослених у јавном сектору

[8]

(не треба заборавити, огромна већина тих људи има породице и издржава своје најближе).

Дакле, таква „светла“ будућност чека Србију у наредним годинама њеног „приближавања“ ЕУ. Година 2010. неће бити изузетак. Тачније, и она ће донети раст

Пише: Дејан Мирковић
понедељак, 18 јануар 2010 16:26

спољног дуга, одлив новца ка ЕУ и раст незапослености. Али и заглушујућу пропаганду у земљи у којој „ЕУ нема алтернативу“, јер је тако одлучила политичка и интелектуална елита. Са друге стране, народ ће још неко време задржати своје "јако, чврсто, језгро" [9] тако карактеристично за православне народе, о чему је још одавно писао Данилевски, и полускривено ће сумњати у европски пут. Али ни то неће моћи вечно да траје, јер тренутно не постоји могућност да се чује аргументована критика.

Тачније, у Србији на почетку 21. века размишљања о било каквој економској алтернативи (на пример о државно потпомогнутом извозу српских производа на руско тржиште) могу бити одбачена без икакве расправе, само на основу полуистинитих и селективних података. Ако је за утеху, нешто слично као у Србији почетком 21. века дешавало се и у ранијим периодима у Источној Европи. На пример, Николај Трубецкој је пре 80 година писао о срамном интелектуалном и политичком ставу елита, или комплексу ниже вредности у односу на такозвани романско/германски Запад. Ставу који је директно довео до економског назадовања у тим земљама и који се може излечити само ако се: "Истина покаже у свој својој отворености, без било каквих украса, без остатака оне велике обмане, од које је треба очистити". [10]

[1] *Привредни преглед*, 11.1.2010.

[2] Исто.

[3] Исто 31.12.2009, према др Вуковићу.

[4] Према сајту Канцеларије за европске интеграције Владе Србије.

[5] www.cia.gov/library/publications/the/world_fact_book/

[6] *Прес*, 11.1.2010.

Економска сарадна са ЕУ: више штете него користи

Пише: Дејан Мирковић
понедељак, 18 јануар 2010 16:26

[7] [www.cia.gov/library/publications/the/world fact book/](http://www.cia.gov/library/publications/the/world_fact_book/)

[8] *Привредни преглед*, 16.1.2010.

[9] Види Данилевски Н., *Русија и Европа*, Нолит, Београд 2007, стр. 58.

[10] Трубецкој Н., *Европа и човечанство*, Логос, Београд 2004, стр. 58.